

Voorgesteld Toetsingskader Opwerkingsafval met toelichting, na internetconsultatie

Voorwaarde 1: De veiligheid wordt te allen tijde gegarandeerd

Toelichting:

- Het accepteren van afvalpakketten door COVRA en het transport van radioactief afval zijn onderworpen aan een vergunningplicht, waarmee de veiligheid aantoonbaar wordt gewaarborgd.
- De ANVS beoordeelt de veiligheidssituatie bij COVRA in relatie tot het aangepaste afvalpakket. De ANVS beoordeelt tevens of een aanpassing van de vergunning van COVRA noodzakelijk is.
- Vergunningprocedures (bijvoorbeeld voor transportvergunningen of een wijziging van de vergunning van COVRA) vinden plaats na toetsing van het aangepaste afvalpakket aan het toetsingskader.

Voorwaarde 2: De besluitvorming over het aangepaste afvalpakket komt transparant tot stand

Toelichting:

- Het voorgestelde toetsingskader wordt met de Tweede Kamer gedeeld, zo krijgt de Tweede Kamer de gelegenheid om zich over het voorstel uit te spreken. Nationale regelgeving wordt waar nodig aangepast.
- Wanneer vervolgens met een aanvraag wordt ingestemd of de aanvraag wordt afgewezen in lijn met het voorgestelde toetsingskader, wordt de Tweede Kamer daarover ingelicht.
- Vergunningprocedures zijn openbare procedures in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, te weten de afdeling 3.4 (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Voorwaarde 3: De twee afvalpakketten zijn aantoonbaar gelijkwaardig in potentiële stralingsbelasting

Toelichting:

- De eis van gelijkwaardigheid vloeit voort uit de afspraken die in de Verdragen tussen Frankrijk en Nederland zijn vastgelegd¹. De gelijkwaardigheid in potentiële stralingsbelasting wordt aangetoond door een rekenmethode.
- De rekenmethode ter bepaling van de gelijkwaardigheid van de afvalpakketten is op verzoek van Nederland recentelijk (zomer 2021) door het Franse ministerie van Duurzame ontwikkeling gevalideerd. De Franse Autoriteit ASN² heeft die validatie goedgekeurd, het bewijsstuk is in bezit van DGMI.
- De rekenmethode wordt door een onafhankelijk kennisinstituut (bijvoorbeeld NRG of de TU Delft) gevalideerd.
- Als het om een vergelijkbaar afvalpakket gaat, kan NL instemming aan geven en is er voor NL geen reden tot verdragswijziging.
- Beide afvalpakketten (het oorspronkelijke en het aangepaste) zullen vervolgens mede aan de hand van de rekenmethode (mits deze is goedgekeurd) door de ANVS vooraf worden beoordeeld op gelijkwaardigheid.

¹ Trb 2009-41 en Trb 2012-93

² Autorité de sûreté nucléaire

Voorwaarde 4: De kosten van het beheer van het aangepaste afvalpakket op korte termijn en op lange termijn worden aantoonbaar gedekt

Toelichting:

- “De vervuiler betaalt” is een van de uitgangspunten van het beleid voor het beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstoffen³.
- In elk contract dat een aanvrager met COVRA afsluit, worden de kosten in rekening gebracht voor het beheer van het afval tot aan de eindberging. Een aangepast afvalpakket betekent dat er tussen de aanvrager en COVRA bestaande contracten worden gewijzigd of nieuwe contracten moeten worden afgesloten. COVRA opereert kostendekkend.
- Het aangepaste afvalpakket zal op termijn naar een eindberging moeten worden gebracht. Een eventuele vermeerdering van het volume van het afval (als dat aan de orde is) wordt doorberekend, en die volumevermeerdering wordt doorbelast.
- Een onafhankelijke deskundige (een accountant) levert een verklaring ten aanzien van het voldoen aan deze voorwaarde.
- Indien er financieel voordeel is voor de aanvrager, wordt dit tevens aangewend voor gerelateerde publieke doelen zoals het versnellen van het bereiken van financiële zekerheid, het investeren in de ontmantelingsinfrastructuur of de kennisinfrastructuur.

Voorwaarde 5: De totale volumereductie die bereikt wordt door het laten opwerken van de splijtstoffen is tenminste 80% ten opzichte van het direct opslaan van de splijtstoffen⁴

Toelichting:

- De volumevermindering wordt berekend over de totale bedrijfsduur van de installatie zoals op het moment van de aanvraag is vastgelegd, met alle stromen die ontvangen zijn, dan wel verwacht worden op basis van de contracten.
- Een onafhankelijke deskundige (een accountant) levert een verklaring ten aanzien van het voldoen aan deze voorwaarde.

Voorwaarde 6: Een aangepast afvalpakket levert voordelen op in het ontwerp van de eindberging.

Toelichting:

- Opwerkingsafval bestaat uit verschillende soorten die meer of minder gevaarlijk zijn en verschillende niveaus van bescherming tegen straling vereisen: hoogradioactief afval, middelradioactief afval, etc. Voor hoogradioactief afval is bijvoorbeeld een diepere eindberging nodig dan voor middelradioactief afval.

³ Nationale programma voor het beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstoffen juni 2016

⁴ Dit betreft een aanvulling op het Nationale programma